

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a treia extinsă)

24 februarie 2021 *

„Acțiune în anulare – Ajutoare de stat – Ajutor pentru restructurarea preventivă a Banca Monte dei Paschi di Siena – Faza preliminară de examinare – Decizie prin care ajutorul este declarat compatibil cu piața internă – Excepție de inadmisibilitate – Calitatea de parte în cauză – Interesul de a exercita acțiunea – Calitate procesuală activă – Admisibilitate”

În cauza T-161/18,

Anthony Braesch, cu domiciliul în Luxemburg (Luxemburg),

Trinity Investments DAC, cu sediul în Dublin (Irlanda),

Bybrook Capital Master Fund LP, cu sediul în Grand Cayman (Insulele Cayman),

Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP, cu sediul în Grand Cayman,

Bybrook Capital Badminton Fund LP, cu sediul în Grand Cayman,

reprezențați de M. Siragusa, A. Champsaur, G. Faella și L. Prosperetti, avocați,

reclamanți,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de K. Blanck și A. Bouchagiar, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE prin care se solicită anularea Deciziei C(2017) 4690 final a Comisiei din 4 iulie 2017 privind ajutorul de stat SA.47677 (2017/N) – Italia, noul ajutor și plan de restructurare modificat al Banca Monte dei Paschi di Siena,

TRIBUNALUL (Camera a treia extinsă),

compus din domnii A.M. Collins, președinte, V. Kreuzschitz, Z. Csehi și G. De Baere (raportor) și doamna G. Steinfatt, judecători,

grefier: domnul P. Cullen, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 9 iulie 2020,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

Istoricul cauzei

- 1 Reclamanții, domnul Anthony Braesch, Trinity Investments DAC, Bybrook Capital Master Fund LP, Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP și Bybrook Capital Badminton Fund LP, sunt, primul, un reprezentant al unor deținători de obligațiuni denumite „Floating Rate Equity-Linked Subordinated Hybrid-FRESH” 2008 (denumite în continuare „obligațiunile FRESH”) și, ceilalți, deținători ai acestor obligațiuni.
- 2 În luna aprilie 2008, Banca Monte dei Paschi di Siena (denumită în continuare „BMPS”) a efectuat o majorare de capital de 950 de milioane de euro rezervată J.P. Morgan Securities Ltd (denumită în continuare „JPM”), care a subscris acțiuni ale BMPS, (denumite în continuare „acțiunile FRESH”). În același timp, la 16 aprilie 2008, JPM a încheiat cu BMPS un contract de uzufruct potrivit căruia JPM păstrează nuda proprietate asupra acțiunilor, în timp ce BMPS are dreptul de uzufruct, și un acord de schimb de societăți (denumite în continuare „contractele FRESH”). JPM a obținut fondurile necesare subscrierii acțiunilor FRESH ale Bank of New-York Mellon (Luxemburg), înlocuită de Mitsubishi UFJ Investor Services & Banking (Luxemburg) SA (denumită în continuare „MUFJ”), care a emis obligațiunile FRESH la 16 aprilie 2008, în conformitate cu dreptul luxemburghez, pentru un quantum de un miliard de euro. JPM a încheiat cu MUFJ un acord de schimb supus dreptului luxemburghez, iar MUFJ a încheiat cu deținătorii de obligațiuni FRESH un contract fiduciar supus de asemenea dreptului luxemburghez. În temeiul acestor diferite contracte, calificate de reclamanți drept „instrumente FRESH”, redevențele percepute de JPM de la BMPS în temeiul contractelor FRESH sunt transmise MUFJ și ulterior deținătorilor de obligațiuni FRESH sub formă de cupoane.
- 3 Prin decizia din 27 noiembrie 2013, Comisia Europeană a aprobat ajutorul pentru restructurare acordat de Republica Italiană băncii italiene BMPS, luând în considerare un plan de restructurare și angajamente. În luna iunie 2015, BMPS rambursase integral ajutorul.
- 4 La 29 iulie 2016, Autoritatea Bancară Europeană (ABE) a publicat rezultatele testului de rezistență efectuat la nivel european în anul 2016, care a evidențiat un deficit de fonduri proprii ale BMPS în cadrul scenariului defavorabil.
- 5 La 23 decembrie 2016, autoritățile italiene au adoptat decreto-legge n. 237 – Disposizioni urgenti per la tutela del risparmio nel settore creditizio (Decretul-lege nr. 237 privind dispoziții urgente pentru protecția economiilor în sectorul creditului) (GURI nr. 299 din 23 decembrie 2016), aprobat cu modificări prin legge di conversione (Legea de aprobare) din 17 februarie 2017 (GURI nr. 43 din 21 februarie 2017) (denumit în continuare „Decretul-lege 237/2016”) de stabilire a cadrului legal al ajutorului sub formă de lichidități și al recapitalizărilor preventive.
- 6 Ca urmare a declarației Băncii Centrale Europene (BCE) din 23 decembrie 2016, potrivit căreia BMPS era solvabilă, Comisia a aprobat temporar, prin decizia din 29 decembrie 2016, un ajutor individual sub formă de lichidități de 15 miliarde de euro în favoarea BMPS, pe baza angajamentelor propuse de autoritățile italiene. Autoritățile italiene s-au angajat să prezinte un plan de restructurare în termen de două luni de la acordarea garanțiilor, cu excepția cazului în care ajutorul era rambursat în același termen.
- 7 La 30 decembrie 2016, întrucât încercarea BMPS de a ridica noi capitaluri private nu a fost admisă, aceasta a introdus o cerere de sprijin financiar public excepțional sub forma unei recapitalizări preventive în temeiul Decretului-lege 237/2016.
- 8 La 28 iunie 2017, autoritățile italiene au notificat Comisiei un ajutor pentru recapitalizarea BMPS în valoare de 5,4 miliarde de euro, însoțit de un nou plan de restructurare și de noi angajamente.

- 9 În aceeași zi, BCE a trimis Comisiei o scrisoare prin care arăta că BMPS era solvabilă la acea dată.
- 10 În Decizia C(2017) 4690 final din 4 iulie 2017 privind ajutorul de stat SA.47677 (2017/N) – Italia, noul ajutor și plan de restructurare modificat al Banca Monte dei Paschi di Siena (denumită în continuare „decizia atacată”), adoptată la încheierea fazei preliminare de examinare, Comisia a analizat două măsuri de ajutor. Prima măsură (denumită în continuare „măsura 1”) constă într-un ajutor sub formă de lichidități de 15 miliarde de euro sub forma unor garanții de stat aferente datoriilor de rang prioritar, menționat la punctul 6 de mai sus. A doua măsură (denumită în continuare „măsura 2”) constă într-un ajutor pentru recapitalizarea preventivă a BMPS în valoare de 5,4 miliarde de euro, menționat la punctul 8 de mai sus.
- 11 După ce a considerat că măsurile 1 și 2 constituiau ajutoare de stat, Comisia a indicat că temeiul legal pentru aprecierea compatibilității lor era articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, referitor la ajutoarele destinate să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru. Aceasta a apreciat că măsurile 1 și 2 erau ajutoare pentru restructurarea BMPS și a examinat compatibilitatea acestora pe baza planului de restructurare din perspectiva celor șase comunicări privind criza financiară mondială, în special Comunicarea Comisiei privind restabilirea viabilității și evaluarea măsurilor de restructurare luate în sectorul financiar, în contextul crizei actuale, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat (JO 2009, C 195, p. 9), Comunicarea Comisiei privind aplicarea, începând cu 1 ianuarie 2012, a normelor privind ajutoarele de stat în cazul măsurilor de sprijin în favoarea băncilor, în contextul crizei financiare (JO 2011, C 356, p. 7) și Comunicarea Comisiei privind aplicarea, de la 1 august 2013, a normelor privind ajutoarele de stat pentru măsurile de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare („Comunicarea privind sectorul bancar”) (JO 2013, C 216, p. 1, denumită în continuare „Comunicarea privind sectorul bancar”).
- 12 În ceea ce privește compatibilitatea măsurilor de ajutor din perspectiva comunicărilor privind criza, în primul rând, Comisia a apreciat că planul de restructurare era apt să restabilească viabilitatea pe termen lung a BMPS. În al doilea rând, aceasta a considerat că repartizarea sarcinilor deținătorilor de acțiuni și de titluri subordonate era adecvată, limitând costurile de restructurare și quantumul ajutorului la minimum, în conformitate cu cerințele Comunicării privind sectorul bancar, și a concluzionat că planul de restructurare conținea suficiente măsuri de repartizare a sarcinilor. În al treilea rând, Comisia a considerat că planul de restructurare conținea suficiente garanții pentru a limita denaturările nejustificate ale concurenței. Aceasta a arătat de asemenea că era asigurată o supraveghere adecvată a punerii în aplicare a planului de restructurare. Prin urmare, Comisia a concluzionat că măsurile de ajutor erau proporționale pentru a remedia consecințele unei perturbări serioase a economiei italiene.
- 13 Comisia a examinat în continuare conformitatea măsurilor de ajutor cu dispozițiile Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO 2014, L 173, p. 190). Aceasta a considerat că condițiile în care fuseseră acordate măsurile de ajutor (măsurile 1 și 2) erau conforme cu exceptarea prevăzută la articolul 32 alineatul (4) litera (d) din Directiva 2014/59.
- 14 În dispozitivul deciziei atacate, Comisia a concluzionat, în primul rând, că măsurile 1 și 2 constituiau ajutoare de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE și, în al doilea rând, că aceste măsuri îndeplineau cerințele articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE și că erau compatibile cu piața internă pentru motive de stabilitate financiară.

Procedura și concluziile părților

- 15 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 5 martie 2018, reclamantii au introdus prezenta acțiune.
- 16 Printr-un înscris separat depus la grefa Tribunalului la 16 mai 2018, Comisia a ridicat o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 130 din Regulamentul de procedură al Tribunalului. La 10 iulie 2018, reclamantii au depus observații cu privire la această excepție.
- 17 Prin Decizia din 8 octombrie 2018, președintele Camerei a opta a Tribunalului a decis, în conformitate cu articolul 69 litera (d) din Regulamentul de procedură, să suspende cauza până la pronunțarea deciziei Curții prin care se va finaliza judecata în cauza C-544/17 P, BPC Lux 2 și alții/Comisia.
- 18 La 30 ianuarie 2019, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură, Tribunalul a invitat părțile să prezinte observații cu privire la consecințele care trebuie deduse în prezenta cauză din Hotărârea din 7 noiembrie 2018, BPC Lux 2 și alții/Comisia (C-544/17 P, EU:C:2018:880), și să răspundă la anumite întrebări și a solicitat Comisiei să furnizeze o versiune neconfidențială a planului de restructurare a BMPS. Comisia și reclamantii au depus răspunsurile la 7 și, respectiv, la 8 martie 2019.
- 19 Întrucât compunerea camerelor Tribunalului a fost modificată, în temeiul articolului 27 alineatul (5) din Regulamentul de procedură, judecătorul raportor a fost repartizat la Camera a treia, căreia, în consecință, i-a fost atribuită prezenta cauză.
- 20 La propunerea Camerei a treia, Tribunalul a decis, în temeiul articolului 28 din Regulamentul de procedură, să trimită cauza în fața unui complet de judecată extins.
- 21 La 3 februarie 2020, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură, Tribunalul a invitat părțile să răspundă la anumite întrebări. Comisia și reclamantii au depus răspunsurile la 14 și, respectiv, la 19 februarie 2020.
- 22 La propunerea judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a treia extinsă) a decis deschiderea fazei orale a procedurii și, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură, a adresat părților întrebări scrise, invitându-le să răspundă la acestea în ședință.
- 23 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările scrise și orale adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 9 iulie 2020.
- 24 Reclamantii solicită Tribunalului:
  - anularea deciziei atacate;
  - cu titlu subsidiar, anularea deciziei în măsura în care se referă la tratamentul instrumentelor FRESH;
  - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată;
  - luarea oricăror alte măsuri pe care Tribunalul le va considera necesare, inclusiv a unor măsuri de organizare a procedurii în temeiul articolului 89 alineatul (3) din Regulamentul de procedură și/sau a unor măsuri de cercetare judecătorească în temeiul articolului 91 alineatul (1) litera (b) din același regulament.

- 25 Comisia solicită Tribunalului:
- cu titlu subsidiar, respingerea acțiunii ca inadmisibilă;
  - obligarea recurenților la plata cheltuielilor de judecată.
- 26 În observațiile formulate cu privire la excepția de inadmisibilitate, reclamantii solicită de asemenea Tribunalului respingerea excepției de inadmisibilitate invocate de Comisie.

În drept

- 27 În susținerea acțiunii formulate, reclamantii invocă cinci motive.
- 28 Prin intermediul primului motiv, reclamantii susțin că Comisia a aprobat în mod nelegal măsuri de repartizare a sarcinilor în cadrul recapitalizării preventive și invocă încălcarea articolelor 18 și 21 din Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2014 de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO 2014, L 225, p. 1), precum și un viciu de motivare.
- 29 Prin intermediul celui de al doilea motiv, reclamantii susțin că Comisia a solicitat în mod nelegal anularea contractelor FRESH. În această privință, pretind că Comisia a aprobat măsuri de repartizare a sarcinilor care depășesc Comunicarea privind sectorul bancar și sunt incompatibile cu aceasta și că, prin urmare, a încălcat principiile fundamentale ale protecției încrederii legitime și egalității de tratament. Decizia atacată ar fi de asemenea afectată de vicii de motivare, întrucât Comisia nu ar furniza niciun motiv sau explicație în susținerea anulării contractelor FRESH.
- 30 Prin intermediul celui de al treilea motiv, reclamantii susțin că decizia atacată este discriminatorie față de deținătorii obligațiilor FRESH. Decizia atacată ar fi nelegală întrucât aprobă măsuri de repartizare a sarcinilor prevăzute în planul de restructurare cu încălcarea principiului egalității de tratament consacrat la articolele 20 și 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și la articolul 14 și în Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, în măsura în care acordă deținătorilor de obligațiuni FRESH un tratament discriminatoriu în raport cu ceilalți creditori ai BMPS.
- 31 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, reclamantii susțin că, prin aprobarea aplicării unor măsuri de repartizare a sarcinilor în ceea ce privește instrumentele FRESH, Comisia a încălcat drepturile de proprietate ale deținătorilor obligațiilor FRESH, garantate la articolul 17 din Carta drepturilor fundamentale și la articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.
- 32 Prin intermediul celui de al cincilea motiv, reclamantii susțin că Comisia a încălcat articolul 108 alineatele (2) și (3) TFUE, articolul 4 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 TFUE (JO 2015, L 248, p. 9) și drepturile lor procedurale prin neinițierea procedurii oficiale de investigare, deși existau „îndoieli serioase” cu privire la compatibilitatea măsurilor de repartizare a sarcinilor cu dreptul Uniunii.
- 33 În temeiul articolului 130 alineatele (1) și (7) din Regulamentul de procedură, la cererea pârâtului, Tribunalul poate să se pronunțe asupra inadmisibilității sau a necompetenței fără a intra în dezbateră fondului. În speță, în cadrul excepției de inadmisibilitate, Comisia arată că acțiunea este inadmisibilă pentru motivul, pe de o parte, că reclamantii nu au interesul de a exercita acțiunea și, pe de altă parte, că aceștia nu au calitate procesuală activă în sensul articolului 263 TFUE.

- 34 Tribunalul consideră necesar să examineze în prealabil dacă reclamanții constituie „părți în cauză”, în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, sau „persoane interesate”, în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, având în vedere că în speță această calificare determină atât existența interesului lor de a exercita acțiunea, cât și pe cea a calității lor de a exercita o acțiune în anulare împotriva deciziei atacate, cu titlu de decizie de a nu ridica obiecții în temeiul articolului 4 alineatul (3) din același regulament.

Cu privire la calitatea de „persoane interesate” a reclamanților

- 35 Articolul 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589 definește noțiunea de „persoană interesată”, sinonimă cu cea de „parte în cauză” în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, ca însemnând în special „orice stat membru și orice persoană, întreprindere sau asociație de întreprinderi ale căror interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor, în special beneficiarul ajutorului, întreprinderile concurente și asociațiile profesionale”. Utilizarea expresiei „în special” indică faptul că această dispoziție nu conține decât o enumerare neexhaustivă a persoanelor care pot fi calificate drept persoane interesate, astfel încât această noțiune se referă la un ansamblu nedeterminat de destinatari (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 noiembrie 1984, Intermills/Comisia, 323/82, EU:C:1984:345, punctul 16, Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 63, și Hotărârea din 13 iunie 2019, Copebi, C-505/18, EU:C:2019:500, punctul 34).
- 36 Având în vedere această definiție, instanța Uniunii a interpretat noțiunea de persoană interesată în mod larg. Astfel, rezultă din jurisprudență că articolul 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589 nu exclude posibilitatea ca o întreprindere care nu este o concurentă directă a beneficiarului ajutorului să fie calificată drept persoană interesată, în măsura în care arată că interesele sale ar putea fi afectate prin acordarea ajutorului, și că, în acest scop, este suficient să demonstreze, corespunzător cerințelor legale, că ajutorul riscă să aibă o incidență concretă asupra situației sale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctele 63-65 și jurisprudența citată). De asemenea, un sindicat al lucrătorilor poate fi calificat drept „parte în cauză”, în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, atunci când demonstrează că interesele proprii sau ale afiliaților săi vor fi eventual afectate de acordarea unui ajutor, cu condiția ca acest sindicat să demonstreze corespunzător cerințelor legale că ajutorul riscă să aibă o incidență concretă asupra situației sale sau a afiliaților pe care îi reprezintă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iulie 2009, 3F/Comisia, C-319/07 P, EU:C:2009:435, punctul 33).
- 37 În speță, reclamanții au demonstrat corespunzător cerințelor legale că acordarea măsurilor de ajutor în cauză și, prin urmare, adoptarea deciziei atacate riscă să aibă o incidență concretă asupra situației lor, astfel încât trebuie să fie calificate drept „persoane interesate”, în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589.
- 38 Reclamanții susțin că anularea deciziei atacate și deschiderea procedurii oficiale de investigare le-ar permite să își susțină observațiile, în calitate de părți interesate, prin exercitarea drepturilor procedurale care le sunt conferite prin articolul 108 alineatul (2) TFUE, pentru a asigura o examinare mai aprofundată de către Comisie a măsurilor de repartizare a sarcinilor, prevăzute de planul de restructurare, precum și a angajamentelor prezentate de autoritățile italiene în această privință. Deschiderea procedurii oficiale de investigare ar fi susceptibilă să conducă la măsuri de repartizare a sarcinilor diferite și compatibile cu dreptul Uniunii.
- 39 Mai precis, reclamanții consideră că partea din decizia atacată care privește repartizarea sarcinilor le afectează interesele în măsura în care planul de restructurare, astfel cum a fost aprobat de Comisie, prevede posibilitatea anulării contractelor FRESH, ceea ce s-a produs ulterior în defavoarea lor. În ședință, reclamanții au precizat în această privință în esență că, datorită interdependenței dintre diferitele relații contractuale care stau la baza instrumentelor FRESH, pierderea economică ce rezultă

din acestea pe termen lung, având în vedere pierderile de plată a cupoanelor legate de obligațiile FRESH deținute de aceștia, este substanțială sau chiar ține de ordinul a mai multe sute de milioane de euro.

- 40 Rezultă că reclamantii au dovedit că toate măsurile de ajutor în cauză, astfel cum au fost notificate și declarate compatibile cu piața internă în decizia atacată, riscă să aibă o incidență concretă asupra situației lor în sensul jurisprudenței citate la punctul 36 de mai sus. În această privință, este lipsit de relevanță faptul că reclamantii nu contestă compatibilitatea ca atare a măsurilor menționate cu piața internă, așa cum este recunoscută în decizia menționată. Astfel, angajamentele autorităților italiene privind planul de restructurare și repartizarea sarcinilor fac parte integrantă din măsurile de ajutor notificate, astfel încât această decizie se referă la aceste măsuri și angajamente considerate în ansamblul lor (a se vedea în acest sens și prin analogie Ordonanța din 1 decembrie 2015, Banco Espírito Santo/Comisia, T-814/14, nepublicată, EU:T:2015:936, punctul 31 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 19 septembrie 2019, FIH Holding și FIH/Comisia, T-386/14 RENV, nepublicată, EU:T:2019:623, punctul 52). Având în vedere că măsurile de ajutor notificate și angajamentele prezentate de autoritățile italiene care au făcut obiectul aprecierii Comisiei au un caracter indisociabil, întrucât acestea din urmă condiționează declarația de compatibilitate, iar decizia atacată a autorizat punerea în aplicare a măsurilor de ajutor menționate, făcând în același timp angajamentele menționate obligatorii, situația reclamantilor este în mod necesar afectată de toate aceste elemente și ei își pot apăra interesele doar solicitând anularea respectivei decizii în totalitate.
- 41 Rezultă că măsurile de ajutor în cauză, astfel cum au fost notificate și declarate compatibile cu piața internă în decizia atacată, riscă să aibă o incidență concretă asupra situației reclamantilor care justifică calificarea lor drept „persoane interesate”.
- 42 În lumina acestor considerații trebuie să se aprecieze dacă reclamantii au un interes de a exercita acțiunea, precum și calitate procesuală activă în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.

Cu privire la calitatea procesuală activă

- 43 Comisia susține că reclamantii nu au interesul de a exercita acțiunea în anularea deciziei atacate, adoptată în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589, prin care ajutorul de stat acordat BMPS este declarat compatibil pe baza unor angajamente asumate voluntar de autoritățile italiene. În răspunsul său la o întrebare scrisă a Tribunalului privind concluziile care trebuie deduse din Hotărârea din 7 noiembrie 2018, BPC Lux 2 și alții/Comisia (C-544/17 P, EU:C:2018:880), aceasta a precizat în esență că reclamantii ar trebui să dovedească faptul că au un interes de a exercita acțiunea în temeiul unei proceduri contencioase naționale inițiate împotriva măsurilor de repartizare a sarcinilor puse în aplicare de autoritățile italiene și de BMPS în cadrul ajutorului de stat acordat acesteia din urmă. Or, reclamantii nu ar fi explicat în ce măsură o anulare a deciziei atacate ar avea implicații pozitive evidente asupra procedurii pe care au inițiat-o în fața instanței luxemburgheze și, prin urmare, nu și-ar fi dovedit interesul de a exercita acțiunea.
- 44 Reclamantii contestă argumentele Comisiei.
- 45 O acțiune în anulare introdusă de o persoană fizică sau juridică nu este admisibilă decât în măsura în care această persoană are un interes să obțină anularea actului atacat. Un astfel de interes presupune ca anularea acestui act să poată avea, în sine, consecințe juridice și ca acțiunea să poată, astfel, aduce, prin rezultatul său, un beneficiu părții care a introdus-o. Acest interes trebuie să fie născut și actual și se apreciază la data la care se formulează acțiunea (a se vedea Hotărârea din 7 noiembrie 2018, BPC Lux 2 și alții/Comisia, C-544/17 P, EU:C:2018:880, punctele 28 și 29 și jurisprudența citată).

- 46 Îi revine reclamantului sarcina de a face dovada interesului său de a exercita acțiunea, care constituie condiția esențială și primordială a oricărei acțiuni în justiție. În special, pentru ca o acțiune în anularea unui act, formulată de o persoană fizică sau juridică, să fie admisibilă, trebuie ca reclamantul să justifice în mod pertinent interesul pe care îl prezintă pentru el anularea acestui act (a se vedea Hotărârea din miercuri, 7 noiembrie 2018, BPC Lux 2 și alții/Comisia, C-544/17 P, EU:C:2018:880, punctele 33 și 34).
- 47 Pe de altă parte, interesul de a exercita acțiunea poate să decurgă din orice acțiune în fața instanțelor naționale în cadrul căreia eventuala anulare a actului atacat în fața instanței Uniunii poate aduce un beneficiu reclamantului (a se vedea Hotărârea din 7 noiembrie 2018, BPC Lux 2 și alții/Comisia, C-544/17 P, EU:C:2018:880, punctul 44 și jurisprudența citată).
- 48 Astfel, instanța Uniunii nu are obligația ca, în vederea examinării interesului de a exercita acțiunea în fața sa, să aprecieze probabilitatea temeiniciei unei acțiuni introduse la instanțele naționale în temeiul dreptului intern și, prin urmare, să se substituie acestora în vederea unei astfel de aprecieri. Este, în schimb, necesar, dar suficient ca, prin rezultatul său, acțiunea în anulare introdusă la instanța Uniunii să poată aduce un beneficiu părții care a introdus-o (a se vedea Hotărârea din 7 noiembrie 2018, BPC Lux 2 și alții/Comisia, C-544/17 P, EU:C:2018:880, punctul 56 și jurisprudența citată).
- 49 În susținerea interesului lor de a exercita acțiunea, reclamantii arată în esență că, în primul rând, anularea deciziei atacate ar elimina obligația autorităților italiene de a asigura respectarea măsurilor de repartizare a sarcinilor. În al doilea rând, aceasta ar avea ca efect faptul că planul de restructurare, în temeiul căruia a fost adoptată decizia menționată, nu ar mai fi obligatoriu pentru BMPS, ceea ce le-ar permite, în calitate de deținători de obligațiuni FRESH, să obțină fie restabilirea drepturilor lor, fie o despăgubire. În al treilea rând, anularea deciziei atacate ar conduce la deschiderea procedurii oficiale de investigare, în cadrul căreia ar avea posibilitatea să își exercite drepturile procedurale prin formularea de observații, autoritățile italiene sau BMPS ar putea, așadar, să modifice măsurile de repartizare a sarcinilor pentru a asigura conformitatea lor cu dreptul Uniunii, iar Comisia ar putea impune condiții și obligații diferite și mai puțin penalizatoare decât măsurile de repartizare a sarcinilor pe care le-a luat în considerare. În sfârșit, potrivit reclamanților, recunoașterea faptului că BMPS i-a privat în mod nelegal de drepturile lor le-ar consolida poziția în cadrul procedurii civile inițiate împotriva BMPS în fața tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Tribunalul Districtual din Luxemburg) de domnul Braesch, în calitate de reprezentant al deținătorilor de obligațiuni FRESH, împotriva BMPS, MUFJ, JPM și a societății de drept american JP Morgan Chase Bank, având ca obiect declararea nelegalității rezilierii contractelor REFSH și în special a acordului de schimb de societăți.
- 50 În această privință, reclamanții precizează în special că decizia BMPS de reziliere a contractelor FRESH, contestată în fața instanței luxemburgheze, este legată în mod inextricabil de decizia atacată. BMPS ar susține ea însăși că planul de restructurare se întemeiază pe principiul că contractele FRESH trebuie să fie reziliate și că aprecierea Comisiei, în decizia atacată, potrivit căreia repartizarea sarcinilor este suficientă se întemeiază pe rezilierea de către BMPS a contractelor FRESH. Aceștia concluzionează că, dacă decizia atacată ar fi anulată, instanța luxemburgheză ar fi în măsură să restabilească contractele FRESH.
- 51 Trebuie să se constate că, în calitate de persoane interesate în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, reclamanții justifică un interes de a exercita acțiunea în anularea deciziei atacate, al cărei conținut nu poate fi disociat de angajamentele autorităților italiene referitoare la planul de restructurare a BMPS, inclusiv măsurile de repartizare a sarcinilor (a se vedea punctele 37-41 de mai sus). Acest interes de a exercita acțiunea rezultă în special din faptul că, în urma unei astfel de anulări, Comisia ar fi obligată să inițieze procedura oficială de investigare în cadrul căreia ei și-ar putea exercita drepturile procedurale în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE pentru a influența aprecierea acestei instituții în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE și, prin urmare, conținutul deciziei sale. Astfel, reclamanții invocă, în cadrul celui de al cincilea motiv, o încălcare a acestor garanții procedurale a căror respectare nu o pot obține decât dacă au posibilitatea

de a contesta decizia atacată în fața instanței Uniunii (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 47 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 20 iunie 2019, a&o hostel and hotel Berlin/Comisia, T-578/17, nepublicată, EU:T:2019:437, punctul 41). Acest lucru este cu atât mai adevărat cu cât în speță Comisia s-a limitat, după o lungă fază de prenotificare care cuprindea numeroase schimburi de corespondență cu autoritățile italiene și notificarea măsurilor în cauză, la 28 iunie 2017, la o examinare preliminară cu numai șase zile înainte de adoptarea deciziei atacate, la 4 iulie 2017, fără ca părțile interesate să fi avut ocazia să își prezinte observațiile.

- 52 Pe de altă parte, nu se poate exclude ca o eventuală anulare a deciziei atacate să poată influența rezultatul contenciosului în curs, în special în fața instanței luxemburgheze. În acest context, în cadrul unei măsuri de organizare a procedurii, Tribunalul a invitat părțile să indice dacă anularea contractelor FRESH decurgea din planul de restructurare a BMPS. În răspunsul său, Comisia a considerat că anularea contractelor menționate decurgea din planul de restructurare în legătură cu Decretul-lege 237/2016 și că autoritățile italiene și BMPS au colaborat îndeaproape la elaborarea planului menționat, care făcea parte dintre angajamentele prezentate de autoritățile italiene în cursul examinării măsurilor de ajutor de către Comisie. În schimb, în răspunsul la aceeași întrebare, reclamantii au indicat că acest plan de restructurare presupunea în mod expres ca respectivele contracte FRESH să fie ineficiente și inopozabile.
- 53 În această privință, este suficient să se amintească faptul că aprecierea Comisiei, în decizia atacată, se întemeiază pe o examinare a compatibilității ajutoarelor pentru restructurarea BMPS pe baza planului de restructurare, al cărui conținut și a cărui punere în aplicare sunt strâns legate de angajamentele prezentate de autoritățile italiene în ansamblul lor, astfel cum sunt anexate la decizia menționată (a se vedea punctele 39-41 de mai sus). Or, în aceste condiții, nu revine instanței Uniunii sarcina de a substitui aprecierea instanței naționale cu propria apreciere și nici de a prejudeca temeinicia acțiunii introduse în fața sa în raport cu dreptul intern aplicabil, având în vedere dispariția efectelor juridice ale deciziei atacate ca urmare a eventualei sale anulări (a se vedea jurisprudența citată la punctul 48 de mai sus).
- 54 Prin urmare, reclamantii au demonstrat corespunzător cerințelor legale că eventuala anulare a deciziei atacate era susceptibilă să le aducă un beneficiu.
- 55 Prin urmare, Comisia susține în mod eronat că reclamantii nu și-au dovedit interesul de a exercita acțiunea în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE în vederea obținerii anulării deciziei atacate.

Cu privire la calitatea procesuală activă

- 56 Comisia susține că reclamantii nu au calitate procesuală activă. Aceasta susține în special că, prin intermediul celui de al cincilea motiv, reclamantii contestă decizia atacată în măsura în care procedura oficială de investigare nu a fost deschisă și că aceștia trebuie să demonstreze că sunt „persoane interesate” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589. Or, Comisia arată că reclamantii nu sunt beneficiarii măsurilor de ajutor în cauză, calitatea lor de deținători de obligațiuni nu poate fi suficientă pentru a le conferi calitatea de persoană interesată și nimic nu indică faptul că aceștia ar putea fi concurenți ai beneficiarului.
- 57 Reclamantii contestă argumentele Comisiei.
- 58 Este suficient să se amintească considerațiile expuse la punctele 35-41 de mai sus pentru a respinge argumentul principal al Comisiei potrivit căruia reclamantii nu ar fi demonstrat calitatea lor de „persoane interesate”. Prin urmare, Comisia a susținut fără succes, în ședință, în lumina Hotărârii din 19 decembrie 2019, BPC Lux 2 și alții/Comisia (T-812/14 RENV, nepublicată, EU:T:2019:885), că

decizia atacată producea doar efecte asupra situației lor economice și efecte indirecte asupra situației lor juridice, în special pentru motivul că doar JPM întreținea o relație contractuală cu BMPS, era creditor al acesteia și încheiase un contract separat cu MUFJ, care a încheiat un alt contract cu reclamantii, deținători de obligațiuni FRESH. Situația este aceeași în ceea ce privește argumentul său potrivit căruia anularea contractelor FRESH decurgea din Decretul-lege 237/2016 și era prevăzută de planul de restructurare. În orice caz, din considerațiile menționate la punctele 37-41 de mai sus rezultă că reclamantii susțin în mod întemeiat că măsurile de ajutor în cauză au o incidență concretă asupra situației lor care justifică calificarea lor drept „persoane interesate”.

- 59 În plus, în speță, trebuie să se constate că decizia atacată este o decizie de a nu ridica obiecții întemeiate pe articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589, a cărei legalitate depinde de aspectul dacă există îndoieli cu privire la compatibilitatea ajutorului cu piața comună. Întrucât astfel de îndoieli trebuie să determine deschiderea procedurii oficiale de investigare la care pot participa persoanele interesate menționate la articolul 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, trebuie să se considere că orice persoană interesată în sensul acestei din urmă dispoziții este direct și individual vizată de o asemenea decizie. Astfel, beneficiarii garanțiilor procedurale prevăzute la articolul 108 alineatul (2) TFUE și la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul 2015/1589 nu pot obține respectarea acestora decât dacă au posibilitatea să conteste decizia de a nu ridica obiecții în fața instanței Uniunii. În consecință, calitatea particulară de „persoană interesată” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, legată de obiectul specific al acțiunii, este suficientă pentru a individualiza, potrivit articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, reclamantul care contestă o decizie de a nu ridica obiecții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctele 47 și 48 și jurisprudența citată, Hotărârea din 27 octombrie 2011, Austria/Scheucher-Fleisch și alții, C-47/10 P, EU:C:2011:698, punctele 43 și 44 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 20 iunie 2019, a&o hostel and hotel Berlin/Comisia, T-578/17, nepublicată, EU:T:2019:437, punctul 41).
- 60 Pe de altă parte, trebuie amintit că, prin intermediul celui de al cincilea motiv, reclamantii susțin că Comisia a încălcat articolul 108 alineatele (2) și (3) TFUE, articolul 4 alineatele (3) și (4) din Regulamentul 2015/1589 și drepturile lor procedurale, deși existau „îndoieli serioase” cu privire la compatibilitatea măsurilor de repartizare a sarcinilor cu dreptul Uniunii care ar fi trebuit să determine Comisia să inițieze o procedură oficială de investigare, având în vedere în special nelegalitățile pe care reclamantii le reproșează Comisiei în cadrul primelor patru motive, și anume încălcarea Directivei 2014/59 prin aprobarea și impunerea ca obligatorie a anulării contractelor FRESH și încălcarea Regulamentului nr. 806/2014, a Comunicării privind sectorul bancar, precum și a principiilor generale ale egalității de tratament, nediscriminării, proporționalității și protecției încrederii legitime.
- 61 Astfel, reiese dintr-o jurisprudență consacrată că, atunci când un reclamant solicită anularea unei decizii adoptate în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589, acesta pune în discuție în esență faptul că decizia menționată a fost adoptată fără ca această instituție să inițieze procedura oficială de investigare, încălcând astfel drepturile sale procedurale. În susținerea unei astfel de acțiuni, reclamantul poate invoca orice motiv de natură să demonstreze că aprecierea informațiilor și a elementelor de care dispunea sau putea să dispună Comisia, în cadrul fazei preliminare de examinare, ar fi trebuit să ridice dificultăți serioase în stabilirea existenței unui ajutor de stat sau să suscite îndoieli cu privire la compatibilitatea unui astfel de ajutor cu piața internă, fără ca aceasta să aibă drept consecință transformarea obiectului acțiunii sau modificarea condițiilor sale de admisibilitate. Dimpotrivă, potrivit acestei jurisprudențe, existența unor astfel de dificultăți este tocmai proba care trebuie adusă pentru a demonstra obligația Comisiei de a iniția procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE și la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul 2015/1589 (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 59 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 20 iunie 2019, a&o hostel and hotel Berlin/Comisia, T-578/17, nepublicată, EU:T:2019:437, punctele 45 și 46).

- 62 În această privință, trebuie subliniat că, în mod similar cu ceea ce s-a arătat în jurisprudență în trecut (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 decembrie 2008, Kronoply și Kronotex/Comisia, T-388/02, nepublicată, EU:T:2008:556, punctul 85, și Hotărârea din 20 iunie 2019, a&o hostel and hotel Berlin/Comisia, T-578/17, nepublicată, EU:T:2019:437, punctul 44), reclamantii afirmă în mod explicit, la punctul 141 din cererea introductivă, că primele patru motive demonstrează că, cel puțin, Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli serioase cu privire la compatibilitatea măsurilor de repartizare a sarcinilor cu dreptul Uniunii. Având în vedere că în speță este vorba despre o acțiune prin care se contestă legalitatea unei decizii adoptate în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589, fără deschiderea procedurii oficiale, va trebui să se examineze, în cadrul examinării acțiunii pe fond, ansamblul motivelor și al argumentelor invocate de reclamantii în cadrul motivelor invocate, pentru a aprecia dacă acestea permit identificarea unor dificultăți serioase în ceea ce privește compatibilitatea măsurilor de ajutor în cauză, în prezența cărora Comisia ar fi fost obligată să inițieze procedura menționată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 iunie 2019, a&o hostel and hotel Berlin/Comisia, T-578/17, nepublicată, EU:T:2019:437, punctele 45, 46 și 49 și jurisprudența citată).
- 63 Prin urmare, trebuie să se concluzioneze că aprobarea măsurilor de ajutor în raport cu planul de restructurare în decizia atacată îi privește pe reclamantii în mod direct și individual, în calitate de „persoane interesate”, în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589.
- 64 Prin urmare, reclamantii au calitate procesuală activă.
- 65 Din ansamblul de mai sus rezultă că excepția de inadmisibilitate trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 66 În temeiul articolului 133 din Regulamentul de procedură, în hotărârea sau ordonanța prin care se finalizează judecata se dispune cu privire la cheltuielile de judecată. Întrucât prin prezenta ordonanță nu se finalizează judecata, cererea privind cheltuielile de judecată trebuie soluționată odată cu fondul.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia extinsă)

declară și hotărăște:

- 1) Respinge excepția de inadmisibilitate.**
- 2) Cererile privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.**

Collins

Kreuschitz

Csehi

De Baere

Steinfatt

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 24 februarie 2021.

Semnături